

Zápis z porady úseků dne 11. 2. 2019

Na základě neohlášené systematické návštěvy pracovníků kanceláře veřejného ochránce práv, uskutečněné v říjnu 2018, na základě na základě ustanovení § 1 odst. 3 a 4 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, obdrželo zařízení zprávu o výsledku šetření.

Protože paní veřejná ochránkyně práv shledala v postupu při realizaci volebního práva klientů služby domov pro osoby se zdravotním postižením určité nedostatky, byla vytvořena **metodika – Pracovní postup pro poskytování podpory pro voliče Habrovanského zámku, p.o.** Prosím jednotlivé pracovníky o seznámení s touto metodikou a následně potvrzení podpisem.

Realizace volebního práva je rovněž součástí oblasti **Plánu péče – pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů**. Prosím o zaznamenání ve svých plánech klíčovými pracovníky u klientů, kteří se účastní voleb. V případě, že na základě posouzení personálem (klienti s nejvyšší mírou podpory), klient není schopen rozpoznat význam a smysl voleb, uveďte do plánu i tuto skutečnost. V realizaci péče přibyly i dva kódy – příprava na volby a účast ve volbách – budeme je vykazovat v případě podpory klienta u voleb (aktivizační pracovníci). Ostatní bližší podrobnosti řeší pracovní postup. V případě nejasností se obraťte na koordinátorku IP, p. [REDAKCE].

Další oblastí vycházející z výše uvedené návštěvy je interní proškolení zaměstnanců týkající se **rozvíjení a posilování individuálních schopností klientů v oblasti nakládání s doklady**. V průběhu návštěvy bylo zjištěno, že někteří klienti mají občanský průkaz uložen u sebe, jiní jej mají u personálu či u opatrovníka (nebo rodinného příslušníka). Doklady klientů, uložené u personálu, se nacházejí v uzamykatelné skříňce, umístěné v kanceláři vedoucí sociálního úseku. Podkladem pro úschovu je žádost klientů a klientek, případně jejich opatrovníků. S účinností od 1. 2. 2019 byly s úschovou dokladů s klienty (případně opatrovníky) sepsány souhlasy.

Veřejná ochránkyně práv je přesvědčena, že hromadné uložení dokladů může vést k posilování závislosti klientů na domově. V rámci zachování co největší soběstačnosti a posilování kompetence klientů budou klíčoví pracovníci **motivovat klienty o možnosti ponechání dokladů u sebe, na pokoji. Všichni klienti mají na svých pokojích uzamykatelný prostor (skříňku, šufle), který mohou využít právě k úschově dokladů**. V této souvislosti je důležité si uvědomit, že občanský průkaz je občan po dovršení věku 15 let a s trvalým pobytem na území ČR, povinen mít u sebe. Klienti s omezenou svéprávností mohou mít občanský průkaz. Občanský průkaz by měl nosit každý u sebe, neměl by být odebírán při vstupu do různých objektů dle § 15a zákona č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších předpisů. Proto je vhodné vést klienty jakožto občany k tomu, aby dle svých schopností a dovedností uměli nakládat se svými doklady.

Zapsala: [REDAKCE]

Vedoucí [REDAKCE]

Příloha: prezenční listina

Prezenční listina – porada úseků konaná dne 11. 2. 2019

Jméno a příjmení	Pracovní zařazení	Podpis
[REDACTED]	PRAC. V SOC. SL. - AKTIVIZACE	[REDACTED]
	————— 11 —————	
	PRAC. V SOC. SL.	
	PRAC. V SOC. SL. AKTIV.	
	INSTA. SOC. PRÁCE	
	SOC. PRACOVNICE	

**Habrovanský zámek, příspěvková organizace
Habrovany 1, 683 01**

**Souhlas uživatele k nakládání s majetkovými hodnotami uschovanými
v organizaci**

Jméno a příjmení uživatele: .....nar. ....

Typ sociální služby: .....

Uděluje souhlas k nakládání s majetkovými hodnotami uschovanými v organizaci.

Souhlas byl učiněn svobodně, vážně a srozumitelně a jedná se o následující nakládání s majetkovými hodnotami: (uživatel vymezí konkrétně)

- souhlas pro nakládání s peněžní hotovostí
- souhlas pro nakládání s vkladní knížkou
- souhlas pro nakládání s cennými věcmi
- souhlas s úschovou občanského průkazu
- souhlas s úschovou rodného listu
- souhlas s úschovou průkazu OZP (TP, ZTP, ZTP/P)
- souhlas s úschovou důchodového výměru

Tento souhlas můžete kdykoliv odvolat písemným sdělením, předaným prostřednictvím administrativního pracovníka pověřeného GDPR (informace naleznete na webu organizace).

V Habrovanech, dne:

.....
podpis uživatele (opatrovník)

Pracovní postup pro poskytování podpory voliče Habrovanského zámku

Organizace	Habrovanský zámek, p.o.
Platnost od	15. 2. 2019
Revize, aktualizace	1x za 2 roky
Určeno pro	Pracovníci sociálního úseku Pracovníci úseku přímé obslužné péče Zdravotničtí pracovníci
Platný pro skupinu klientů	senioři/osoby se zdravotním postižením
Za zpracování a aktualizaci zodpovídá	Mgr. [redacted] vedoucí [redacted]
Schválil	PhDr. Leoš Spáčil Ředitel HABROVANSKÝ ZÁMEK p. [redacted] Habro IČ 70921245 TEL: 517305105

Cíl

Jak poskytovat individuální podporu při naplňování volebního práva klientů.

Realizace volebního práva

Volební právo je zaručeno **všem občanům České republiky** článkem 21 Listiny základních práv a svobod. K účasti lidí se zdravotním postižením na politickém a veřejném životě se pak mj. vyjadřuje i Úmluva o právech osob se zdravotním postižením, která po státech vyžaduje, aby zajistily, že se osoby se zdravotním postižením budou moci účinně a plně, na rovnoprávném základě s ostatními, podílet na politickém a veřejném životě, přímo nebo prostřednictvím svobodně zvolených zástupců, včetně práva a možnosti volit a být volen.

Podle článku 21 Listiny základních práv a svobod stanovuje podmínky výkonu volebního práva zákon. Volební zákony v České republice:

- Zákon o volbách do parlamentu České republiky
- Zákon o volbách do zastupitelstev obcí
- Zákon o volbách do zastupitelstev krajů
- Zákon o volbách do Evropského parlamentu
- Zákon o volbě prezidenta republiky.

Předpoklady pro výkon volebního práva:

- Volič musí být státní **občan České republiky** (v případě voleb do Evropského parlamentu se může jednat i o státního občana jiného členského státu EU, pokud je na území ČR přihlášen k trvalému či přechodnému pobytu)
- V době konání voleb musí občan dosáhnout **18 let věku**, (v případě vícedenních voleb alespoň druhý den)
- U voleb do zastupitelstev obcí (krajů) musí mít navíc trvalý pobyt na území obce (kraje), která náleží do územního obvodu kraje

Překážkou pro výkon volebního práva je v našich podmínkách podle volebního zákona u všech voleb omezení svéprávnosti k výkonu volebního práva.

Kdo u nás volí?

Svéprávní klienti

Klienti omezení na svéprávnosti, kteří nemají ve výroku rozsudku o omezení svéprávnosti zmíněné výslovně volební právo

Když je ve výroku rozsudku omezené pouze pasivní volební právo (být volen), může klient volit

Klienti s omezenou svéprávností

Sociální pracovníce v předstihu před plánovaným termínem voleb prověří volební právo:

- v rozsudku o omezení svéprávnosti v části „výrok“ je výslovně uvedeno, že soud omezuje aktivní volební právo daného člověka, pokud zde není toto výslovně uvedení, pak člověk může volit. Popis volebního práva v odůvodnění, k omezení volebního práva nestačí.
- na obci, zda osoba je zapsána v seznamu voličů – sociální pracovníce před plánovaným termínem voleb na obci prověří seznam voličů

Pracovní postup

Porozumění významu voleb

- Pracovníci sociálního úseku v rámci aktivizace vedou rozhovory s klienty na témata sledování společenské a politické situace, naši klienti tématům voleb zpravidla rozumí. Pro většinu klientů je běžné udržovat kontakt s přirozeným sociálním prostředím, sledují diskuze v televizi, na internetu, telefonují se známými, příbuznými, účastní se společenských akcí i mimo zařízení. Přesto je důležité ze strany personálu je v této aktivitě podporovat, zejména klienty s vyšší mírou podpory. Například podporujeme formální i neformální setkávání se zastupiteli obce, kde žijeme, s občany, se starostou, řada klientů se s nimi zná osobně a na přátelské úrovni.
- Jedná-li se o klienta, který dle úsudku personálu nerozumí významu a obsahu voleb, není schopen volit, vyznačí tuto skutečnost klíčový pracovník v Plánu péče klienta v oblasti **Pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů**.
- Klienti, kteří se účastní voleb mají vytvořen v Plánu péče klienta v oblasti **Pomoc při uplatňování práv a oprávněných zájmů kód pro přípravu k volbám a realizaci voleb**.
- **Účast ve volbách lze zahrnout po zvážení klíčovým pracovníkem i do osobního cíle v individuálním plánu klienta.**

Příprava k volbám

- Informování v běžném provozu o blížících se volbách (pracovníci na poradách, setkání s klienty.....)
- Pracovníci sociálního úseku připravují materiály. S ohledem na cílovou skupinu klientů nepřipravujeme materiály ve zjednodušené formě. Jsme však připraveni v případě individuální podpory „nacvičit“, jak to vše bude celé ve volební místnosti probíhat.
- Pracovníci sociálního úseku připraví seznam voličů, vyzvednou volební lístky. Volební lístky s dostatečným časovým předstihem rozdají klientům a individuálně

provádí podporu při jejich čtení, provádí edukaci o postupu voleb, ale i možnosti volit ve volební místnosti v obci! Rovněž upozorňují na platnost občanského průkazu.

- **Podporu při přípravě na volby mohou provádět pracovníci v přímé péči, zdravotničtí pracovníci, zkrátka jakýkoliv pracovník, na kterého se s důvěrou klient obrátí. Pracovníci předkládají objektivní informace, v žádném případě neovlivňují klienty v možnosti volby,** tzn. nemanipulují, neovlivňují, předložím úplné informace, na požádání dohledám podrobnosti, navrhu více řešení, rozhodnutí nechám na klientovi, na přímou otázku mohu sdělit, koho budu volit já – vysvětlím důvod a podle čeho jsem si vybrala, upozorním však na to, že moje priority se mohou lišit od priorit klienta a je důležité na to klienta upozornit

Volební místnost

- Pracovníci podporují klienty v možnosti volit v obci (přirozeném prostředí)
- V den voleb přichází volební komise s přenosnou volební urnou zpravidla kolen 14. hodiny, provizorní volební místnost je v kanceláři sociálního úseku, kde je připravena plenta (v našem případě přenosná zástěna).
- Klienti přichází obvykle s volebními lístky a prokazují se komisi platným občanským průkazem.
- Každý klient má právo na asistenci při výkonu volebního práva. Jiný volič, asistent, pracovník, příbuzný apod., může pomoci člověku vložit volební lístek do obálky a logicky i hodit do urny. Podpůrce nesmí být členem volební komise.
- **Při podpoře je důležité respektovat důstojnost klienta a poskytovat nejmenší potřebnou podporu.**
- Následně pověření pracovníci sociálního úseku společně se členy volební komise přichází s přenosnou urnou přímo k lůžku klientů trvale upoutaných na lůžko. Postup je totožný, volič se nejdříve prokáže platným voličským průkazem. Zde se zajistí „prostor za plentou“ tím, že se použije přímo plenta u lůžka (jsou nainstalované na většině pokojů) nebo se členové volební komise otočí.

Voličský průkaz

- U klientů, kteří nemají trvalé bydliště na adrese zařízení a chtějí volit, s předstihem zajistí sociální pracovnice v rámci přípravy na volby voličský průkaz.
- Může nastat i situace, kdy si klient přeje volit v místě svého bydliště, na základě individuální domluvy v rámci přípravy k volbám zajistíme dopravu nebo zainterесujeme do voleb nejbližší příbuzné či opatrovníky.

Okolí a volby

- Nabízíme možnost klientům volit ve volební místnosti obce
- Setkáváme se s místními občany
- Na otázky, zda volby v zařízení nemanipulujeme – Při poskytování podpory postupujeme dle Pracovního postupu, dodržujeme etická pravidla
- Jsme ochotni pořádat setkání s kandidáty, bez rozdílu strany
- Respektujeme přání klienta

Seznámení s prac.postupem – poskytování podpory voliče HZ

Jméno a příjmení	Pracovní zařazení	Podpis
[REDACTED]	PRAC. V SOC. SL. - AKTIVIZACE	[REDACTED]
	———— " ————	
	INSTR. SOCIÁLNÍ PÉČE	
	PRAC. V SOC. SLUŽBÁCH	
	PRAC. V SOC. SL. - AKTIV.	
	SOC. PRACOVNICE	

